

Այս բանաստեղծութի՞ն է

տարիք
9+

Այս աշխատանքին նպատակն է քննարկել թե ինչ է որ տողերը բանաստեղծության կը վերածէ: Այս ուղղութեամբ պիտի գործածուի «անհրաժեշտ պայմաններ - բաւարար պայմաններ» մեթոտը: Նաեւ պիտի քննարկուի հետեւեալ հարցը. գրականութեան եւ արուեստի նման ստեղծարար մարզերէ ներս ընդհանրական օրէնքներ գոյութիւն ունի՞ն, թէ չունի՞ն:

Ձեր գտնուած վայրը եթէ գրատախտակ մը կայ, հետեւեալ տողերը գրեցէք: Եթէ չկայ, մեծ թուղթի մը վրայ, տողերը անպայման բանաստեղծութեան մը նման տակ տակի գրուած ձեռով ցոյց տուէք եւ կարդացէք: Վստահ եղէք որ բոլոր մասնակիցները կը տեսնեն:

Քննարկումի հրահրիչ

Ես

կրնամ

բանաստեղծութիւն մը

գրել

եւ ասիկա

բանաստեղծութիւն

մըն է:

Քննարկումի հարցում

Ձեզի համար ասիկա բանաստեղծութի՞ն է, թէ ո՛չ: Ինչո՞ւ:

Մի՛ մոռնաք որ քննարկումին նպատակը ո՛չ օրէնքներու գոյութիւնը կամ չգոյութիւնը փաստել է, ո՛չ ալ վերը նշուած տողերուն բանաստեղծութիւն ըլլալ կամ չըլլալը: Այս քննարկումին սահմաններէն դուրս կը մնան նաեւ գրականագիտական բանավեճերը: Դուք, որպէս ուղեկից, նոյնիսկ եթէ այս նիւթերուն շուրջ ձեր անձնական կարծիքը ունիք, քննարկումի ընթացքին պէտք է փորձէք ցոյց տալ, թէ բանաստեղծութիւններու եւ այլ արուեստներու շուրջ նման քննարկումներ կրնան տեղի ունենալ: Նոյնպէս պէտք է փորձէք մասնակիցներուն քով միտք բանեցնելու սովորութիւնը զարգացնել:

Յղացական հարցադրումներ

- Բանաստեղծութիւնը ի՞նչ է:
- Ի՞նչ բան գրութիւն մը բանաստեղծութեան կը վերածէ:
- Բանաստեղծութիւն մը ինչո՞վ կը զանազանուի քով քովի շարուած նախադասութիւններէ:
- Ամէն մարդ կրնա՞յ բանաստեղծութիւն գրել:
- Ո՞վ է բանաստեղծը:
- Գրականութեան եւ արուեստի նման մարզերէ ներս ընդհանրական օրէնքներ գոյութիւն ունի՞ն:

Հաւանական պատասխաններ

- Բանաստեղծութիւն չէ, որովհետեւ գրողը յայտնի է որ բանաստեղծ մը չէ:
- Բանաստեղծութիւն չէ, որովհետեւ գրութիւնը հանրածանօթ բանաստեղծի մը չի պատկանիր:
- Բանաստեղծութիւն է եթէ գրողը բանաստեղծ մըն է:

Եթէ նման պատասխաններ գան, քննարկումը կարելի է ընդլայնել հետեւեալ հարցումներով. «Բանաստեղծութիւն գրելու համար բանաստեղծ ըլլալը անհրաժեշտ է: Որո՞նք «բանաստեղծ» կ'ըսուի»: Քննարկումը կարելի է շարունակել հարցնելով հետեւեալը. «Պատասխանը կը փոխուի՞ եթէ գիտնանք որ այս տողերը գրողը բանաստեղծ մըն է»:

- Բանաստեղծութիւն չէ, քանի որ յանգաւոր չէ:

Կարելի է հարցնել՝ «Բանաստեղծութիւնները անպայման յանգաւոր պէտք է ըլլան: Առանց յանգի բանաստեղծութիւն մը

գիտե՞ք», «Յանգաւոր ըլլալը բաւարա՞ր է որ գրութիւն մը բանաստեղծութիւն ըլլայ»:

Կրնաք քննարկումը խորացնել բանաստեղծի մը առանց յանգի քանի մը տողերը կարդալով եւ հարցնելով՝ «Ձեզի համար այս արտասանածս բանաստեղծութի՞ւն մըն է»:

- **Բանաստեղծութիւն չէ, քանի որ շատ կարճ է:**

Կարելի է հարցնել՝ «Ի՞նչ երկարութեամբ պէտք է ըլլայ բանաստեղծութիւն մը»: Կարելի է արուեստի այլ տեսակներէն օրինակներ տալ եւ հարցնել, թէ «Օրինակ՝ շատ կարճ երաժշտութիւն մը, շատ կարճ ժապաւէն մը, փոքրաչափ նկար մը կարելի չե՞ն»: Կրնաք կարճ բանաստեղծութիւն մը կարդալ եւ հարցնել՝ «Ձեզի համար այս արտասանածս բանաստեղծութի՞ւն մըն է»:

- **Բանաստեղծութիւն մըն է, քանի որ գրող անձը կ'ըսէ թէ բանաստեղծութիւն է:**

Այստեղ կարելի է հարց տալ թէ «Ձեզի համար ի՞նչ բան փոխուեցաւ երբ գրողը ըսաւ թէ իր գրածը բանաստեղծութիւն մըն էր»: Քննարկումը կարելի է շարունակել հարցնելով՝ «Գործ մը իբրեւ արուեստ ընդունելու համար, անհրաժե՞շտ է որ այդ գործը ստեղծողին կողմէ իբրեւ արուեստ յայտարարուած ըլլայ»:

Նաեւ կարելի է հետեւեալ երկու հարցումը հարցնել՝

- Եթէ միայն «Ես կրնամ բանաստեղծութիւն մը գրել» ըսուէր, պարագան տարբեր կ'ըլլա՞ր: Ինչո՞ւ:
- Հապա եթէ «Ես չեմ կրնար բանաստեղծութիւն մը գրել եւ ասիկա բանաստեղծութիւն մը չէ» ըսուէր, ի՞նչ բան կը փոխուէր: Ինչո՞ւ:

- **Բանաստեղծութիւն է, քանի որ գաղափար մը կը պարունակէ:**
- **Բանաստեղծութիւն է, քանի որ բան մը ըսելու կը ջանայ:**

Հոս կարելի է հարցնել թէ «Ձեզի համար ի՞նչ գաղափար կը պարունակեն այս տողերը»: Քննարկումը կարելի է ընդլայնել հետեւեալ հարցումներով.

- Գաղափարի մը գոյութիւնը ի՞նչ կը փոխէ գրութեան մէջ:
- Առանց գաղափարի բանաստեղծութիւն կրնա՞յ ըլլալ:
- Այս տողերը ի՞նչպէս կը զանազանուին գաղափար մը պարունակող արձակ գրութենէ մը:

- Որքան արձակ գրություն մը ի՞նչ բանի շնորհիւ կը վերածուի գրական գործի:

Քննարկումը կարելի է շարունակել «արուեստ» յղացքին շուրջ եւ կարելի է խորացնել հետեւեալ հարցումով. «Առանց գաղափարի արուեստի ստեղծագործութիւն կրնա՞յ ըլլալ»:

Քննարկումը հետապնդելու համար կարելի է հարցնել՝

- Ըստ ձեզի՝ գրականութեան եւ արուեստի նման ստեղծարար մարզերէ ներս որքա՞ն ընդունելի են պարտադիր օրէնքները, պայմանները, անհրաժեշտութիւնները...»:

Հետեւաբար, քննարկումի ընթացքին մէջտեղ եկած միտքերը եւ կարծիքները մէջբերելով, կարելի է քննարկել, եթէ ստեղծարար մարզերէ ներս ընդհանրական օրէնքներ կրնա՞ն տեղ գտնել, թէ չէ՛: